

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII
CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2020 – 2021

Limba și literatura română maternă

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui: .....

Prenumele:.....

Școala de proveniență: .....

Centrul de examen: .....

Localitatea: .....

Județul: .....

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Del pes o tēksto:

I maškarkulturalikani tãbãra

Duj amala, o Alin thaj o Marku, den duma palal jekh Milajesqi Tãbãra (Kidipen) vaš e čhavorre, save sas k-e Themutne Olimpiade. Kadaja tãbãra inkerela pes k-i Sinàja, anθar o 20 ʒi k-o 28 àgusto.

O Alin si and-i enãto klãsa thaj o Marku si and-i šovto klãsa. O Alin sas k-i Themutni Olimpiada e Rromane Čhibãqi, thaj lias o dujto prēmivo. Vov thaj aver trin rromane siklōvne si te ʒan and-i kadaja tãbãra, khethanes avere siklōvnença andar aver minoritete save sas ke themutne olimpiade vaš jekh andar e čhibã: magãrikani, serbikani, rusikani, čexikani, germanikani, slovakikani thaj aver.

Kothe, 40 siklōvne andar savorre minoritete khelena pen khethanes, siklōvena palal e kolaverenqi kultūra, història, thaj tradiție. Von kerena phiravimata p-o plain, drabarena lila, xramosarena poezie thaj paramiça. So lošalo si o Alin!

Vi o Marku kamelas te ʒal k-i Themutni Olimpiada e Rromane Čhibãqi kaj te liel o jekhtho vaj o dujto than. Vov but kamelas kaj te ʒal and-jekh maškarkulturalikani tãbãra sar si kodoja and-i savi ʒal o Alin. ʒi atunçi vov ʒala k-i škola thaj siklōla but lačhes k-e savorre discipline. Les but plaçal les te drabarel rromane paramiça. And-o svãko dīves, vov drabarel thaj xramosarel and-i rromani čhib. K-o milaj o Marku ʒala k-e pesqo pãpu, and-o žudëco Mùreš kaj te bešel jekh vaj duj kurke.

E duj amala but ažukãren te avel e milajesqi vakãnca kaj te ʒan sarkon ʒeno kaj kamen. O Alin, k-i maškarkulturalikani tãbãra andar i Sinàja thaj o Marku, k-e pesqe pãpurã and-o žudëco Mùreš.”

Xramosar o amboldipen ka-o svàko mangipen, dikhindoj o dino tèksto kaθar o jekhto subijèkto.

1. Xramosar, andar o dino dikcionarosqo artikulo, o sènso andar i avutni fràza vaš o alav „but”:
„Ți atunçi vov ȝala k-i škola thaj siklōla but lačhes k-e savorre discipline.” **2 pùntură**

but *adj., adv.*, **I.** *adj.* mult, multă, mulți, multe. **II.** *adv.* mult; *po but* – mai mult; *del but* – oferă mult. **III.** *adv.* foarte; *but šukar* – foarte bine

2. E duj čhave den duma palal...
a. jekh ivendesqi tãbãra.
b. jekh milajesqi tãbãra.
c. jekh fotbalosqo kampionato.
d. sar sas k-i škola.

2 pùntură

O lačo amboldipen si ka-i grafema

.

3. Kaj inkerela pes i tãbãra...
a. k-i Oràdea.
b. k-i Konstànca.
c. k-i Sinàja.
d. k-o Brašov.

2 pùntură

O lačo amboldipen si ka-i grafema

.

4. Xramosar p-o telutno than savi si i tèma e tekstosqi. Čačar tiro amboldipen xramosarindoj duj informàcie anθar o dino tèksto.

4 pùntură

---

5. Xramosar „X” palal svàko enùnco kaj te sikaves kana si čačes vaj na, dikhindoj e informàcie anθar o dino tèksto. **6 pùnturà**

O enùnco	Si čačes	Na si čačes
a. I tàbàra si vaš e čhavorre save sas k-e Themutne Olimpiàde.		
b. O Alin sas k-i Themutni Olimpiàda e Rromane Čhibăqi, thaj na lias ni jekh prēmivo.		
c. 40 siklōvne andar savorre minoritète khelena pen khethanes, siklōvena palal e kolaverenqi kultūra, història, thaj tradicie.		
d. O Marku na kamel te 3al k-i Themutni Olimpiada e Rromane Čhibăqi.		
e. K-o milaj o Marku 3ala k-e pesqo pàpu, and-o žudèco Mùreš.		
f. E duj amala but ažukăren te avel e ivendesqi vakànca.		

6. Vakăr, and-e 50 – 80 alava, palal so kames te keres and-e milajesqi vakànca. **6 pùnturà**

---

7. O Aleks thaj i Marina vakăren palal o phenipen: „So discipline trebal te siklōvas k-i škòla?”

O Aleks: *Me phenav so k-i škòla trebal te siklōvas maj but numaj e discipline andar save das eksàmeno!*

I Marina: *Me patāv so si varesode discipline save plačal amenqe, tha' savorre discipline si lačhe.*

Xramosar jekh tèksto and-e 60 – 100 alava, and-o savo te xramosaras so tu patās palal o phenipen le duje zenenqo (o Aleks thaj i Marina). **8 pùnturà**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Del pes o tèksto:

Kuċ mirro amal,

Sar san, so maj keres?

Xramosarav tuqe kaj te puċhav tut so keres and-e milajesqi vakànca? Kaj kames te 3as?

Kana savorre bută avena laċhe thaj o Devel arakhel amen e 3ungale nasvalipnas0ar COVID, me kamav te 3av mirre familiaċa k-o Băile Fêliks.

Me but kamavas te aves vi tu thaj tiri familia amenċa. Vakăr tire familiaċa te kamen te aven vi tumen!

Av baxtalo vi sasto-vesto!

Tiro amal,

O Mario

Aa

Xramosar o amboldipen ka-o svàko mangipen, dikhindoĵ o dino tèksto ka0ar o duĵto subijèkto.

1. Si štar silàbe and-o alav...
  - a. amal
  - b. 3ungale
  - c. xramosarav
  - d. baxtalo

2 pùntkură

O laċho amboldipen si ka-i grafèma

.

2. O alav telal savo si cirdini jekh linia anθar o enūncu: „Me but kamavas te aves vi tu thaj tiri familia amença.” si

- a. substantivo/ navni.
- b. adžektivo/ pašnavni
- c. pronòmbro/ sarnavni
- d. vèrbo/ kernavni.

2 pùntkură

O lačo amboldipen si ka-i grafèma

.

3. O vèrbo telal savo si cirdini jekh linia anθar o enūncu: „Kana savorre bută avena lače...” si ka-o vaxt ...

- a. akanutno.
- b. avutno.
- c. nakhlo.
- d. imperfèkto.

2 pùntkură

O lačo amboldipen si ka-i grafèma

.

4. O Avram xramosarel palpale jekh mesàžo pesqe amaesqe, le Mariosqe. Xramosar, maj tele, and-e čuče thana, e trebutne alava palal sar magel pes and-e parantèze.

4 pùntkură

Mirro kuć amal,

Nais tuqe vaś tiro mesàžo. Palal sar _____ (*žanel*, **ka-o mòdo indikativo, o akanutno vaxt**), me semas but nasvalo. Akana vastdās _____ (*me*, **ka-o dativo kèzo**) o Svùnto Devel thaj sem maj miśto. Vakārdōm mirre dajača palal tiro proposàlo. Voj phendās so vakārela tire dajača thaj dikhena sar kerena kaj te žas khethanes tumenča k-o Băile Fèliks.

Maj si man and-o čhon jūnio o eksàmeno vaś i Nacionàlo Evaluàcia k-o agor e _____ (*oxto*, **ordinàlo ginavni**) klasaço. Palal kodoja vi me but kamav te žav tuča thaj tire _____ (*famìlia*, **sociativ-instrumentàlo kèzo, ka-o jekhipen**) varekaj!

Te aves baxtalo vi sasto-vesto!

Tiro amal,

o Avram

5. Ker jekh propozìcia and-i savi o alav „Devel” te avel ka-o kèzo nominativo.

4 pùntkură

---

6. Ker jekh fràza anθar trin propozicie and-i savi e predikàtură te aven e vèrbură „phenel”, „zal” thaj „kinel”.

4 pùntură

7. O telutno tèksto si lino palal o internèto. And-e lesθe si vortografiaqe thaj puntuaciaqe doša. Lačhar o tèksto, xramosarindoj les lačhes pa-o telutno than.

4 pùntură

Amaro rromani čhib si jekh purani uži vi but šukar čhib. Si trebutnes kaj te vakăras vi te xramosaras rromanes and-i svăko dės thaj orkaj ame san.

8. Ker jekh tèksto, anθar 40 – 70 alava, and-o savo te sikaves „sosθar ame trabal te vakăras thaj te xramosaras rromanes?”.

8 pùntură

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Del pes o tøksto:

Mirri šukar famìlia

palal o Jonel Kordovan

Kana avri si šil thaj o brišind del,
Savorri *munri* famìlia andre bešel.
Ame, e čhave, k-o tatipen ačas,
Amare manušenča o vaxt šukar nakhas.

K-o televizòro *cìra* vaxt dikhas,
E *dokumentàrură* ame but kamas.
Plaçal amen p-o internèto te rodas
Khelimata vi rromani mùzika te ašunas.

O pàpus *sboril* amenqe paramiça
Thaj del amen but lače svàtură.
Te avas *butărne*, pakivale vi kanutne
Thaj k-i škòla e maj lače siklövne.

Mirre familiaqo barvalipen
Si kaj o *Devel* dinăs amen lošalipen
Khethanes šukar bută te keras,
Jekh baxtali famìlia te avas.

Drabar i poezia thaj arakh o amboldipen ka-e pučhimata:

- Vakăr palal tiri familia! Sode žene san thaj so kerel sarkon ženo?
- So plačal tumen te keren? Save si tumare lošalimata?
- So svătură del tuqe tire dada thaj tire pàpură?
- Sar nakhes tu jekh dīves and-i tiri familia?

Ker jekh xramosaripen, anθar 150 alava, palal i tēma „Mirri baxtali familia?”, dikhindoj i poezia dini maj opre thaj e amboldimata ka-e oprutne pučhimata.

Kana keres tiro xramosaripen:

– vakăresa palal e žene andar tiri familia;	4 pùntkură
– vakăresa palal so plačal tumen te keren, save bută anel tumenqe lošalimata;	6 pùntkură
– vakăres palal e svătură thaj palal e valøre andat tiri familia;	6 pùntkură
– keresa jekh phandipen e informaciença andar i poezia „Mirri šukar familia”.	4 pùntkură

Nòta!

O pùntkură vaš o xramosaripen avena dine vaš:

- o ander/ o koncinùto le xramosaripnasqo – 20 pùntkură;
- sar si organizisarde thaj prezentisarde e godă – 4 pùntkură (o organizisaripen e godānqo – 2 pùntkură; sar si prezentisarde e godă – 2 pùntkură);
- e xramosaripnasqi redaktàcia – 6 pùntkură (vaš e vortografiaqe règule – 3 pùntkură; vaš e puntuaciaqe règule – 2 pùntkură; vaš o šukar xramosaripen – 1 pùnkto).

